



ВСЕ БУДЕ УКРАЇНА



МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Полтавський державний аграрний університет

Кафедра бухгалтерського обліку та економічного контролю

Відділ із забезпечення освіти дорослих та інноваційного розвитку

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ,
АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ
УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ»**

*Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції,
присвяченої пам'яті професора, заслуженого працівника вищої школи
Дмитра Мусійовича Фесенка*



ПОЛТАВА 2022



УДК 657: 332.025.12 : 65.014.1
А 43

*Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством : Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції. м. Полтава, 14 – 15 квітня 2022 р. Полтава, 2022. 847 с.
(Посвідчення Українського інституту науково-технічної експертизи та інформації № 08 від 12 січня 2022 р.)*

Організаційний комітет:

Дорогань-Писаренко Людмила – к.е.н., професор, декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри економічної теорії та економічних досліджень Полтавського державного аграрного університету

Давидюк Тетяна - д.е.н., професор, професор кафедри обліку і фінансів Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

Довбня Світлана – д.е.н., професор, завідувачка кафедри економіки та підприємництва ім. Т.Г. Беня Українського державного університету науки та технологій.

Зоря Олексій – д.е.н., професор, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету.

Малишкін Олександр - д.е.н., професор, САРА, експерт з обліку та оподаткування

Муравський Володимир - д.е.н., професор кафедри обліку і оподаткування Західноукраїнського національного університету

Нікішина Оксана - д.е.н., с.н.с., завідувачка відділом ринкових механізмів та структур ДУ «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України»

Перерва Петро - д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

Руцишин Надія - д.е.н., професор, професор кафедри фінансів, економічної безпеки, банківської справи та страхового бізнесу Львівського торговельно-економічного університету

Славкова Олена - д.е.н, професор кафедри бухгалтерського обліку, завідувач кафедри публічного управління та адміністрування Сумського національного аграрного університету

Сук Петро - д.е.н., професор, професор кафедри обліку і оподаткування Відокремленого підрозділу Національного університету біоресурсів і природокористування України «Ніжинський агротехнічний інститут»

Тоцька Олеся - д.е.н., доцент, професор кафедри фінансів Волинського національного університету імені Лесі Українки

Вараксіна Олена - к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту ім. І. А. Маркіної, керівник відділу із забезпечення освіти дорослих та інноваційного розвитку Полтавського державного аграрного університету

Воронько-Невіднича Тетяна - к.е.н., доцент, завідувач кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету

Дранус Валентин – к.е.н., доцент кафедри фінансів і кредиту Чорноморського національного університету імені Петра Могили

Канцедал Наталія – к.е.н., доцент, професор кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю Полтавського державного аграрного університету

Лега Ольга – к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю Полтавського державного аграрного університету

Ліпський Роман – к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю Полтавського державного аграрного університету

Мельничук Ірина - к.е.н., доцент кафедри обліку, аудиту та фінансів Університету економіки і підприємства

Прийдак Тетяна– к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю, завідувач відділу з питань інтелектуальної власності Полтавського державного аграрного університету

Прокопишин Оксана – к.е.н., доцент кафедри обліку та оподаткування Львівського національного університету природокористування

Яловега Людмила – к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю, фахівець внутрішнього аудиту процесів діяльності та моніторингу якості освіти Полтавського державного аграрного університету

Конференція присвячена пам'яті видатного науковця, Заслуженого працівника вищої школи Української РСР, професора Дмитра Мусійовича Фесенка. У збірнику матеріалів науково-практичної конференції розміщено результати досліджень вітчизняних науковців, присвячених актуальним проблемам та перспективам розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством.

© Кафедра бухгалтерського обліку та економічного контролю, 2022

© Полтавський державний аграрний університет, 2022





Дмитро Мусійович Фесенко
(1926-2012 рр.)

Науковий шлях Дмитра Мусійовича почався з навчання в аспірантурі Українського інституту економіки і організації сільськогосподарського виробництва та захисту кандидатської дисертації у 1967 році на тему «Планування, облік витрат і калькуляція собівартості продукції в колгоспах». У тому ж році науковець був прийнятий на посаду доцента кафедри бухгалтерського обліку Полтавського сільськогосподарського інституту. З 1974 р. по 1988 р. працював проректором інституту з навчальної роботи, а з 1994 р. - завідувачем кафедри бухгалтерського обліку.

У 2001 р. професор Фесенко був обраний головою Полтавського регіонального відділення Федерації бухгалтерів, аудиторів і фінансистів АПК України. Успіхи у науковій та навчально-методичній роботі Дмитра Мусійовича відмічені багатьма відзнаками, зокрема: Заслужений працівник вищої школи Української РСР (з 1986 р.); член Методичної Ради з бухгалтерського обліку та звітності Міністерства аграрної політики України.

Як учасник та ветеран Другої світової війни, Фесенко Д. М. неодноразово був нагороджений медалями та відзнаками, а за період трудової діяльності - відзначений нагородою «За доблесну працю». З під його пера вийшло більше 180 науково-методичних праць і розробок (зокрема 28 підручників і посібників).





ВСЕ БУДЕ УКРАЇНА



Доброго ранку ми з України!

Шановні учасники V Всеукраїнської науково-практичної конференції!

Мирного неба, воно сьогодні таке особливо синє 

Зараз дійсно дуже важкі часи, але, будь ласка, спробуйте радіти бодай з маленьких та не значних речей, підтримуйте один одного, та мрійте. Допомагайте в цей непростий час один одному, словом, ділом, смс, дзвінком, турботою, їжею, чим можете ... Діліться чимось хорошим, своєю внутрішньою красою і добротою!

Мати Віру - це майже теж саме , що мати Крила!

Не втрачайте її Ніколи! 

Хай буде перемога, мир, весна та краса швидше!



Все буде Україна! 

Щиро дякуємо всім Вам за участь у нашій конференції!

Наша боротьба триває, наша віра в краще непохитна! 

З повагою Організаційний комітет!!





	Єременко Л. Науковий керівник - Прийдак Т. Б. <i>Полтавський державний аграрний університет</i>	
Грошові внески до статутного капіталу товариств як об'єкт обліку.....		90
	Єрмолаєва М. В. <i>Полтавський державний аграрний університет</i>	
Надзвичайні події в обліку і звітності.....		93
	Жовта Н.А. Науковий керівник – Чебан Ю.Ю. <i>Миколаївський національний аграрний університет</i>	
	Милова К.А. Науковий керівник – Єршова Н.Ю. <i>Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»</i>	
Трансакційні витрати в системі економічних відносин підприємства.....		96
	Заїць Д. В. Науковий керівник – Нежива М. О. <i>Державний торговельно-економічний університет</i>	
Аудит запасів як засіб підвищення ефективності діяльності підприємства.....		99
	Кадигроб С. Науковий керівник – Рудич А. <i>Полтавський державний аграрний університет</i>	
Звіт про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід): зміст та структура.....		101
	Козаченко Д.М. Науковий керівник – Мардус Н.Ю. <i>Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»</i>	
Теоретичні аспекти обліку, аудиту та аналізу власного капіталу підприємства.....		104
	Кононенко Я. В. <i>Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна</i>	
Система стратегічного контролінгу на підприємстві.....		107
	Конюхов Д. М., Шершова В. О. Науковий керівник – Кононенко Ж. А. <i>Полтавський державний аграрний університет</i>	
Оформлення договорів в електронному середовищі.....		110
	Королук Т.М. <i>Тернопільський національний технічний університет</i>	
Дослідження сутності поняття «контролінг».....		113
	Костенко Т. М. <i>Полтавський науково-дослідний експертно-криміналістичний центр МВС України</i>	
Особливості дослідження нестач зворотної тари багаторазового використання при проведенні економічної експертизи.....		115





ДОСЛІДЖЕННЯ СУТНОСТІ ПОНЯТТЯ «КОНТРОЛІНГ»

В теорії управління та економіки підприємства дискусійним питанням є дослідження поняття «контролінг». Теоретичні та методологічні положення щодо даного питання є суперечливими та потребують уточнення з врахуванням трансформаційних процесів в підходах до визначення поняття.

Поняття «контролінг» (англ. «controlling») має англійські лінгвістичні корені. Вперше почало використовуватися німецькою школою ділового адміністрування і спочатку найбільше відповідало українському слову «координування».

В сучасних умовах розвитку інформаційних технологій дане поняття носить більше значення «керівництво, регулювання, управління», що зумовлено новою концепцією управління, породженою практикою сучасного менеджменту [1; 2].

В економічній літературі наявні різні підходи до визначення поняття «контролінг». Так, в словниках контролінг визначається як система безперервного інформування керівництва про діяльність підприємства [3], постійна оцінка діяльності підприємства для виконання завдань стратегічного характеру [4], економічна робота менеджменту підприємства в напрямку реалізації фінансово-економічної інформативної функції для прийняття оперативних та стратегічних управлінських рішень [5].

Визначення поняття «контролінг» наведено в табл. 1.

Таблиця 1

Підходи до визначення поняття «контролінг»

Автори	Визначення
Р. Манн, Е. Майєр	Контролінг як система управління підприємства з метою максимізації прибутку.
В.Б. Івашкевич	Контролінг як система управління підприємства досягнення кінцевих цілей та результатів діяльності в напрямку максимізації прибутку.
А. Дайле	Контролінг – це процес регулювання діяльності підприємства і зокрема співставлення фактичних планових показників.
А. Вайсман	Контролінг як стратегічне планування та здійснення робіт, пов'язаних з функціонуванням підприємства.
Д. Хан, Т. Райхман	Контролінг – це інформаційна база зорієнтованого на результат управління підприємством з метою збереження та ефективного розвитку в напрямку оптимізації фінансового результату у рамках соціальних цілей.
Х.Й. Фольмут	Зміст контролінгу полягає в орієнтації будь-якої його системи на цілі, майбутнє та вузькі місця з метою планування, контролю та регулювання.
Н.Г. Данілочкіна	Контролінг – це економічна робота підприємства, спрямована на реалізацію фінансово-економічної функції в менеджменті з метою прийняття оперативних та стратегічних управлінських рішень.





Автори	Визначення
Є.О. Уткін	Контролінг виступає як діяльність підприємства з метою оптимізації прибутку в короткостроковому плані та гармонізації відносин з навколишнім середовищем в довгостроковому плані.
А.М. Кармінський	Контролінг – системне управління та спосіб мислення керівництва підприємства з метою забезпечення його ефективного довгострокового функціонування.
С.М. Петренко	Контролінг – це обліково-аналітична підсистема в інформаційно-аналітичній системі управління підприємством. При цьому використовує як традиційні обліково-аналітичні прийоми (систематичний контролінг), так і дієві управлінські рішення в оперативному і стратегічному плані (проблемний контролінг).
В.Р. Планкетт, Г.С. Аллен, Р.Ф. Аттнер	Контролінг як функція, яка наближає цикл управління до повного кола, тобто це керуючий механізм, який пов'язує всі попередні функції організації, укомплектування персоналом і ведення до цілей планування.
С.П. Роббінс, М.К. Коултер	Контролінг як процес моніторингу, порівняння та коригування продуктивності роботи.

Дослідивши вище наведені визначення, вважаємо, що контролінг інтегрує процеси збору, обробки, аналізу інформації про діяльність підприємства та, відповідно, є джерелом інформації для прийняття управлінських рішень в стратегічному та тактичному плані.

Список використаних джерел:

1. Контроллинг как инструмент управления предприятия / Под ред. Н.Г. Данилочкиной. М.: Аудит, ЮНИТИ, 2001. 279 с.
2. Карминский А.М., Оленев Н.И., Примаков А.Г., Фалько С.Г. Контроллинг в бизнесе. Методологические и практические основы построения контроллинга в организациях. М.: Финансы и статистика, 2002. 256 с.
3. Рыночная экономика: Словарь / Под общ. ред. Купермана Г.Я. М.: Республика, 1995. 659 с.
4. Борисов А.Б. Большой экономический словарь. М.: Книжный мир, 1999. 892 с.
5. Загородній А.Г., Вознюк Г.Л., Смовженко Т.С. Фінансовий словник. Львів: Вид-во Держ. ун-ту «Львівська політехніка», 1996. 384 с.



Наукове видання

«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ»

*Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції,
присвяченої пам'яті професора, заслуженого працівника вищої школи
Дмитра Мусійовича Фесенка*

14 – 15 квітня 2022 р.

м. Полтава

Відповідальна за випуск: Лега О. В., к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю

Комп'ютерна верстка: Лега О. В., к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю

Матеріали друкуються в авторській редакції.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних, галузевої термінології, інших відомостей.

